Tehnici Web Cursul 1

Semestrul II, 2020-2021 Carmen Chirită

stamac@fmi.unibuc.ro

Scopul cursului

- prezentarea conceptelor şi tehnologiilor necesare pentru dezvoltarea de aplicaţii web pe partea de client
- folosirea limbajului JavaScript pe partea de server (Node.js)

Tehnologii

- HTML limbajul de marcare pentru realizarea paginilor web
- CSS limbajul de descriere a stilurilor
- JavaScript limbajul de scripting care permite interacţiunea cu paginile web
- DOM modelul orientat pe obiecte al unei pagini web disponibil din JavaScript
- AJAX colecție de tehnologii bazate pe JavaScript folosite în dezvoltarea aplicațiilor web
- Node.js mediu de execuție JavaScript în afara unui browser

Resurse online

https://www.w3schools.com/

https://developer.mozilla.org/

https://www.w3.org/TR/html52/index.html

https://html.spec.whatwg.org/

Curs/Laborator

https://moodle.unibuc.ro/

https://sites.google.com/site/fmitehniciweb/home

Notare

- Laborator: 40 puncte
 - Proiect (HTML + CSS + JavaScript + Node): 30 puncte
 - Activitatea la laborator: 10 puncte
- Examen: 60 puncte
 - Verificare scrisa la calculator in sesiune
- Se mai pot obtine 10 puncte bonus în cadrul cursului

Conditia de promovare:

Laborator ≥ 20 puncte, Examen ≥ 30 puncte

Internet

INTERNET = sistem de rețele de calculatoare interconectate care folosesc protocolul TCP/IP

PROTOCOL (specificație tehnică) = o mulțime de reguli și convenții care facilitează și controlează schimbul de date între dispozitive diferite

TCP/IP = stabilește și controlează transmisia datelor

Orice echipament conectat la Internet are asignat o adresă IP (etichetă numerică)

Servicii oferite: FTP, EMAIL, CHAT, E-Commerce, WWW, ...

World Wide Web (WWW, Web)

HYPERTEXT = text (afișat pe un dispozitiv electronic) care conține referințe ("hyperlink") la date ce pot fi accesate imediat.

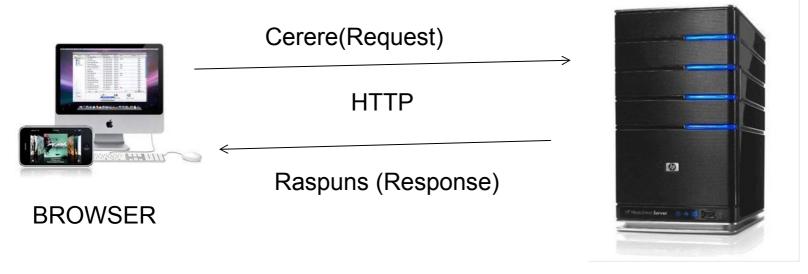
WWW = un sistem de documente hypertext interconectate, care poate fi accesat în Internet (inițiat de Tim Berners-Lee)

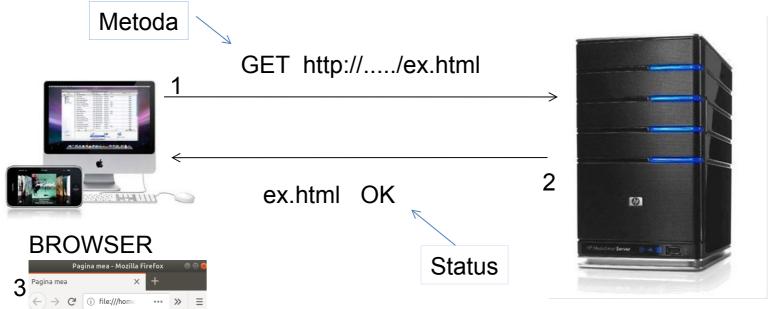
"The Web is an abstract (imaginary) space of information. On the Net, you find computers — on the Web, you find document, sounds, videos,.... information. On the Net, the connections are cables between computers; on the Web, connections are hypertext links."

http://www.w3.org/People/Berners-Lee/FAQ.html#InternetWeb

Client Server

O pagina simpla

Funcționalitatea WWW se bazează pe:

HTTP (HiperText Transfer Protocol) = regulile de comunicare între client și server

HTML(HyperText Markup Language) = crează conținutul documentelor web

URL (Uniform Resource Locator) = identifică unic paginile web

URL

protocol:// host:port /location?query#fragment

HTTP (port 80)

http://webdesign.about.com/

http://search.about.com/?q=URL

HTTPS = HTTP + securitate (port 443)

https://web.stanford.edu/class/cs142/lectures/HTTP.pdf

File URL = legatura la un fisier local

file:///home/carmen/TEHNICI_WEB_CURSURI/date.xml

HTTP Request

Sintaxa unei cereri HTTP

METHOD /path-to-resource HTTP/version-number

Header-Name-1: value

Header-Name-2: value

[optional request body]

HTTP Request-Exemplu

https://developer.mozilla.org/en-US/search?q=www

GET /... search?q=www HTTP/2

Host: developer.mozilla.org

User-Agent: Mozilla/5.0 (X11; Ubuntu; Linux x86 64;

rv:85.0) Gecko/20100101 Firefox/85.0

Accept: text/html,application/xhtml+xml,

application/xml;q=0.9,image/webp,*/*;q=0.8

Accept-Language: ro-RO,ro;q=0.8,en-US;q=0.6,en-

GB;q=0.4,en;q=0.2

Accept-Encoding: gzip, deflate, br

Connection: keep-alive

Campuri-antet

Metode HTTP

GET - solicită un document/resursă de pe server

HEAD - solicită informații despre un document/resursă

POST - metodă utilizată pentru a transmite date către server și a primi un raspuns

PUT - metodă utilizată pentru a actualiza/depune o resursă pe server

DELETE- metodă utilizată pentru a sterge un document/resursă pe server

Metode HTTP

- tradiţional, browser-ul Web permite doar folosirea metodelor
 GET si POST
- o metoda este sigură (safe) când nu produce modificari în datele serverului
- GET și HEAD sunt safe
- POST, PUT, DELETE nu sunt safe

HTTP Response

Sintaxa unui raspuns HTTP

HTTP/version-number status-code message

Header-Name-1: value

Header-Name-2: value

[response body]

HTTP Response-Exemplu

https://developer.mozilla.org/en-US/search?q=www

HTTP/2 200 OK

Date: Mon, 15 Feb 2021 08:01:28 GMT

Server: gunicorn/20.0.4

Content-Type: text/html; charset=utf-8

Content-language: en-US

Coduri de stare

200 OK
301 Moved Permanently
400 Bad Request
401 Unauthorized
403 Forbidden
404 Not Found
500 Internal Server Error
503 Service Unavailable

Aplicație Web

- colecție interconectată de pagini Web cu un conținut dinamic menită a oferi o funcționalitate specifică utilizatorilor

- aplicația Web este accesibilă via unui browser web, paginile dinamice fiind obținute prin execuția unor "programe" pe server

Front-end

Partea care interacționează cu utilizatorul Este controlată de browser

Tehnologii:

HTML, CSS, JavaScript, framework-uri

Back-end

Are trei componente: serverul, aplicația și baza de date

Tehnologii: .NET, Node.js,Ruby, PHP,...

"A front-end dev. is responsible for the interior design of a house that's been built by a back-end dev."

http://blog.udacity.com/2014/12/front-end-vs-back-end-vs-full-stack-web-developers.html

HTML

AAAAA

BBBBBB

CCCCCC

Titlu

Duis adipiscing nibh sit amet egestas dapibus. Fusce id quam purus. Quisque fringilla ante at risus tempus, in tristique nisi accumsan. Morbi vel sollicitudin sem, non placerat ligula. Ut imperdiet, libero in iaculis egestas, eros ante pharetra lacus, a cursus nibh lacus et elit. In eget orci id metus fermentum lacinia. Sed in blandit est, at vehicula tellus.

Integer vulputate elit in ligula gravida bibendum. Curabitur venenatis metus in vulputate iaculis. Quisque augue nisi, bibendum vitae nulla eget, egestas facilisis. Sed in blandit est, at vehicula tellus.

Quiz

	215-9					
ı	○3+5=? ○10 ○8 ○55					
ı	00					
ı	08					
ı	O 55					
ı						
2*<-2						
	3 3-1					
	-3*5=? -010 -015 -055					
	0.15					
	015					
	0.55					
ĺ	Click me					

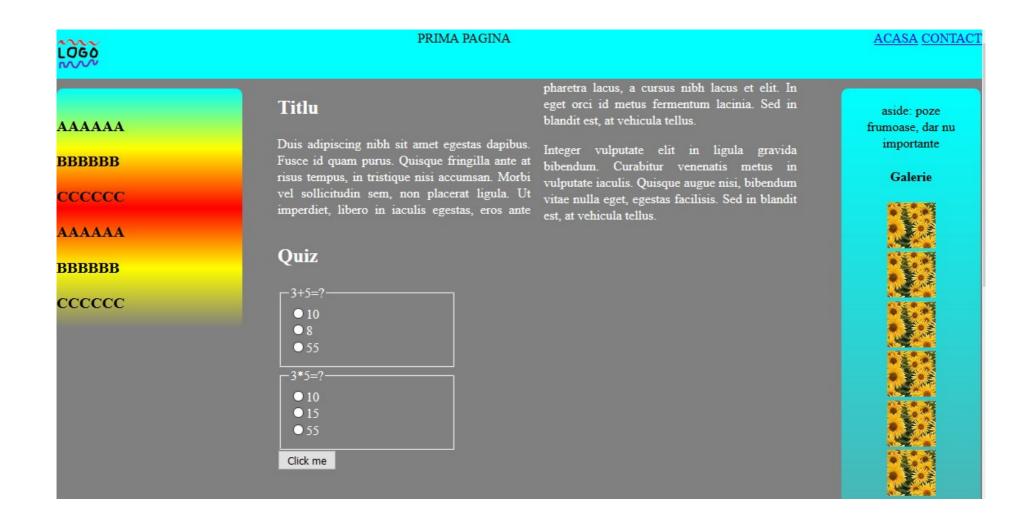
aside: poze frumoase, dar nu importante

Galerie

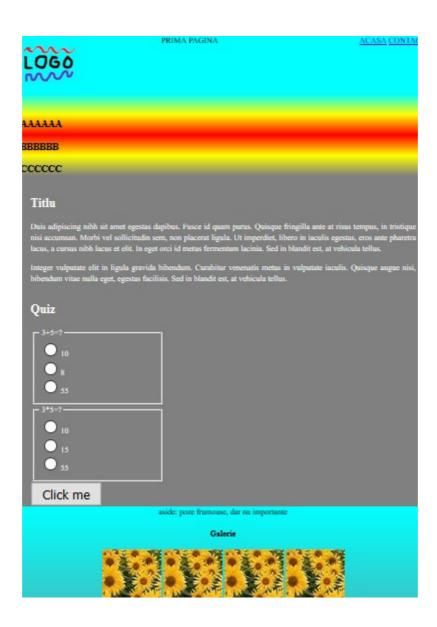

diverse informatii: adresa, contact, copyright ...

HTML+CSS

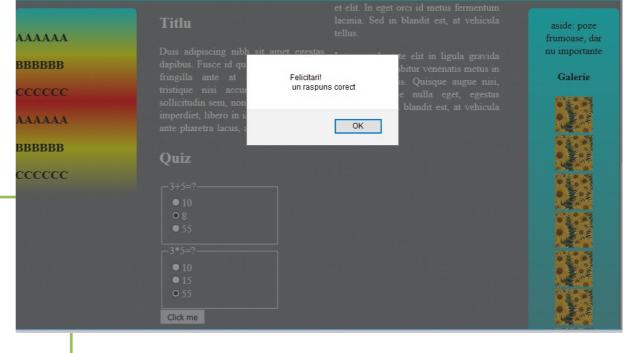
HTML+CSS+RESPONSIVE WEB DESIGN

HTML+CSS+ JavaScript

```
<script type="text/javascript">
window.onload = myMain;
function myMain() {
document.getElementById("buton").onclick =
totalQuiz;}
function totalQuiz() {
var q1 = document.forms.quiz.q1;
var q2 = document.forms.quiz.q2;
var x = 0:
for (var i = 0; i < q1.length; i++) if (q1[i].checked) x = x +
parseInt(q1[i].value);
for (var i = 0; i<q2.length; i++) if (q2[i].checked) x = x +
parseInt(q2[i].value);
if (x > 1) {alert( "Felicitari!\n"+x+" raspunsuri corecte");}
else if (x == 1) {alert( "Felicitari!\n un raspuns corect");}
else {alert( "Nici un raspuns corect" );};
</script>
```

OGO

HTML = HyperText Markup Language

http://www.w3.org/TR/html5/

https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML

https://html.spec.whatwg.org

HTML este un limbaj de marcare.

Un document HTML conține text și marcaje (taguri) care descriu structura textului respectiv.

Documentele HTML sunt citite de browsere. Browserele interpretează marcajele și afișează documentele HTML într-o formă grafică.

Document HTML

- Poate fi scris folosind orice editor simplu de texte (ex. Notepad++) sau editoare mai complexe (ex. Visual Studio Code, Adobe Dreamweaver).
- Se salvează cu extensia htm sau html.

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_HTML_editors

HTML5 - noutati

 Imbunătățește conținutul semantic prin tag-uri noi structurale (<main>, <section>, <article>, <header>, <footer>, <aside>, <figure>, <figcaption>, etc.)

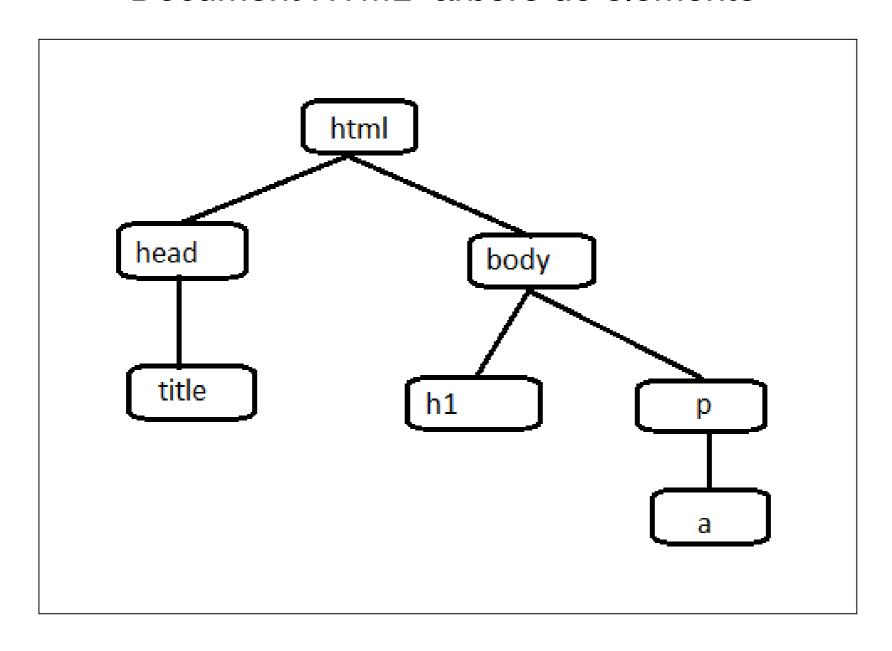
Adauga tag-uri multimedia (<video>, <audio>)

Adauga tag-uri pentru grafica (<svg>, <canvas>)

Document HTML

```
<!DOCTYPE html> <!-- obligatoriu HTML5 -->
<html lang="ro">
                                Titlul paginii
<head>
                                     i file:///home/carmen/CURS/carmen.html
<title>Titlul paginii</title>
                               O pagina simpla
</head>
                               Aceasta este o pagina simpla.
<body>
<h1>O pagina simpla</h1>
 Aceasta este o pagina
<a href="http://dexonline.ro/definitie/simplu">simpla</a>.
<!-- comentariu -->
</body>
</html>
```

Document HTML -arbore de elemente

Element HTML

• Sintaxa:

- Tagurile HTML nu sunt case sensitive (<html>, <HTML>, <HtMl>).
- Există două tipuri de elemente:
 - -Elemente cu conținut: au tag de deschidere și de închidere. Ex. Acesta este un paragraf.
 - -Elemente fară conținut: au doar tag de deschidere. Ex.
br>,<hr>,,<link>,etc.

Elemente block și inline

- Elementele block încep și se termină cu o linie nouă și ocupă întreaga lațime a elementului părinte.
- Pot conține alte elemente block sau inline.
- În versiunea HTML5 corespund categoriei flow content.
- Ex: , <div>, <h1>-<h6>

Exemplu: este element block

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>pagina mea</title>
<meta charset="UTF-8">
<style>
div {border:1px solid black;
   width:200px;
   height:100px;
p {background-color: yellow;}
</style>
</head>
<body>
<vi>iv>
Primul paragraf
Al doilea paragraf
</div>
</body>
</html>
```

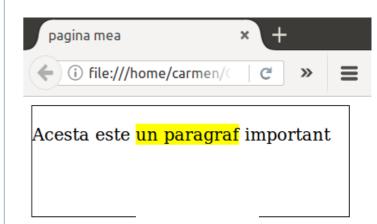
CSS Cascade Style Sheet 🗽 Laboratoa pagina mea 🗙 ← ile:///home/carmen/CUF > Primul paragraf Al doilea paragraf

Elemente block si inline

- Elementele inline ocupă doar spațiul rezervat elementului, fără a ocupa toată latimea parintelui.
- Nu încep neapărat cu o linie nouă.
- Pot conține alte elemente inline.
- În versiunea HTML5 aparțin categoriei phrasing content.
- Ex: , , <a>

Exemplu: este element inline

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>pagina mea</title>
<meta charset="UTF-8">
<style>
div{border: 1px solid
black;width:300px;height:100px;}
                                 CSS
span{background-color: yellow;}
</style>
</head>
<body>
<div>
Acesta este <span> un paragraf</span>
important
</div>
</body>
</html>
```

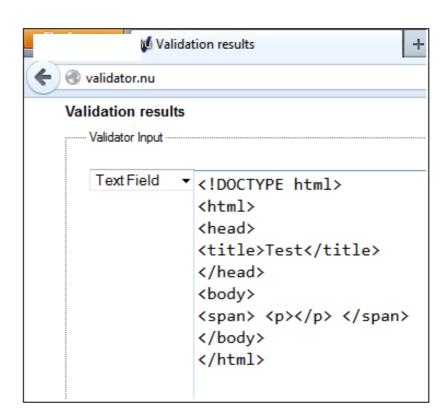

Elementele HTML trebuie sa fie corect imbricate.

Exemplu:

https://validator.nu/

https://validator.w3.org/

http://validator.nu/

- Info: The Content-Type was text/html. Using the HTML parser.
- Info: Using the schema for HTML5 with SVG 1.1, MathML 3.0, RDFa 1.
- Error: Element p not allowed as child of element span in this context.

From line 7, column 8; to line 7, column 10

Contexts in which element p may be used:

Where flow content is expected.

Content model for element span:

Phrasing content.

There were errors.

Atribute

nume-atribut="valoare"

<tag atribut1="valoare1" atribut2="valoare2" ...>

Atributele pot fi:

- globale (se pot asocia tuturor elementelor)
 Ex. lang, id, class
- specifice unui anume element.

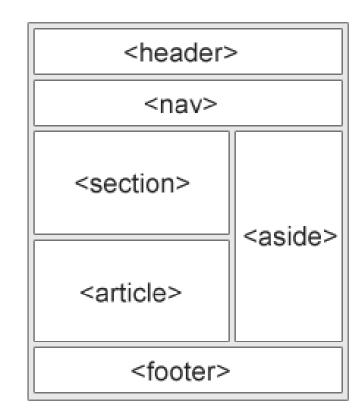
Ex: href este atribut al elementelor a, link src este atribut al elementelor img, iframe type, start sunt atribute ale elementului ol

Elemente semantice (logice)

Element semantic = element cu sens

Beneficii:

- structura mai clara a documentului HTML
- evaluare optimă pentru motoarele de căutare
- -paginile web pot fi mai bine înțelese de diverse aplicații (de ex. aplicații care citesc)

https://en.wikipedia.org/wiki/Semantic_HTML

Elementele heading h1,...,h6

<h1> titlu element secționare rang 1 </h1>

. . .

<h6> titlu element secționare rang 6 </h6>

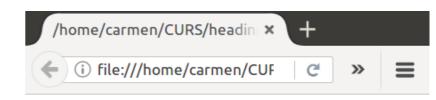
Marchează titlurile elementelor de secționare

<article>

<section>

<nav>

<aside>

Heading 1

Heading 2

Heading 3

Heading 4

Heading 5

Heading 6

Elementul article (nou în HTML5)

<article> conţinut articol </article>

- este un element cu conţinut de sine stătător, poate fi folosit independent de restul siteului
- fiecare element <article> trebuie să fie identificat printrun titlu (element <h1> - <h6>)
- nu are efecte vizuale

Exemplu: postare într-un forum, un articol de revistă online, un articol de blog, prezentarea unui produs

Elementul section (nou în HTML5)

<section> conţinut secţiune</section>

- definește o secțiune generică într-un document, având o temă clară dar subordonată temei generale a documentului
- tema trebuie indicată printr-un titlu (element <h1>-<h6>)
- nu are efecte vizuale

Exemplu: capitolele unei cărți

secțiuni cu articole

```
<head>
<title> E toamna </title>
</head>
<body>
<section>
<h1> Fructele toamnei </h1>
<article> <h4>Mere </h4></article>
<article><h4> Struguri</h4> </article>
</section>
<section>
<h1> Legumele toamnei </h1>
<article><h4> Vinete </h4></article>
<article><h4>Dovleci </h4></article>
</section>
</body>
```

articol cu secțiuni

```
<head>
<title>Un oras</title>
</head>
<body>
<article>
<h1>Despre Bucuresti</h1>
<section>
<h3> Pozitionare </h3>
</section>
<section>
<h3> Monumente</h3>
</section>
<section>
<h3> Istorie</h3>
</section>
</article>
</body>
```

Elementul nav

<nav> elemente de navigare </nav>

Reprezintă o porțiune a paginii cu legături; marchează blocuri de navigație importante; grupuri de legături pot apărea și în elemente footer sau header

Exemplu

```
<nav>
    <a href="/html/">HTML</a>
&nbsp;
    <a href="/css/">CSS</a>
&nbsp;
    <a href="/js/">JavaScript</a>
&nbsp;
</nav>
```


Elementul aside

<aside> conţinut </aside>

Reprezintă o porțiune a paginii cu conținut tangențial legat de conținutul paginii

Exemplu: pentru reclamă

```
<section>
<h1> Despre carti <h1>
 ... lucruri importante ... 
</section>
<aside> Reduceri la elefant.ro </aside>
```

Elementele header și footer

```
<header> conţinut </header>
<footer> conţinut </footer>
```

- <header> reprezintă conținut introductiv pentru un element sau document; de obicei conține un heading h1,..., h6
- <footer> reprezintă conţinut adiţional despre elementul de secţionare cel mai apropiat; Ex: autorul, drepturi de copyright, etc; poate conţine un element address cu datele de contact ale autorului.

Elemente semantice strong, em, small

 text important (de atenţionare)
 text accentuat pronuntat cu accent
<small> comentarii adiţionale</small>

```
<strong> Atentie <strong> <small> nu detin copyright </small>  Pisicile sunt <em> foarte drăguțe</em>!
```

Elemente care au devenit si ele semantice

 cuvinte cheie <i> termeni ştiintifici/

cuvinte în alta limbă/

text alternativ

</i>

```
Cuvinte cheie:
<b>semantica</b>,</b>
<b>sintaxa</b>

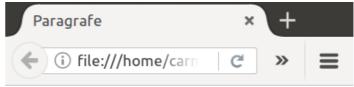
<i>To be or not to be</i>, aceasta e intrebarea
```

Elementele p și hr

```
 continut paragraf <hr>
```

- reprezintă un paragraf (fragment de text ce evidentiază o anumită idee)
- <hr> reprezintă o pauză tematică între grupuri de paragrafe

```
<body>
<h1>Paragrafe</h1>
Primul paragraf
Al doilea
paragraf
<hr>
Al treilea
paragraf
Al patrulea
paragraf
</body>
```


Paragrafe

Primul paragraf

Al doilea paragraf

Al treilea paragraf

Al patrulea paragraf

Elementele div, span, br

```
<div> continut </div>
<span> continut </span>
<br><br>
```

Inainte de <div> şi după </div> se trece la rand nou.

 întrerupere a linei, nu se folosește pentru a marca trecerea la o idee nouă (versurile unei poezii, componentele unei adrese postale)

```
<!DOCTYPE html> <html>
<head>
<style type="text/css">
 body {background-color:#737373;}
                                             CSS
 p {margin-left:5px;}
 section {width:80%; background-color:white;}
#gpdep {margin-left:15px;}
.rosu {color:red;}
</style>
<title>div si span</title>
</head>
<body>
<section>
 Paragraf normal cu text normal.
<div id="apdep">
 Paragraf deplasat cu text normal.
 Paragraf deplasat cu <span class="rosu"> text rosu.</span>
</div>
 Paragraf normal cu <span class="rosu"> text rosu. </span>
</section>
</body></html>
```

Un exemplu

Paragraf normal cu text normal.

Paragraf normal cu text normal.

Paragraf deplasat cu text normal.

Paragraf deplasat cu text rosu.

Paragraf normal cu text rosu.

Paragraf normal cu text normal.

Elementele ul si li

```
item 1item 1item n
```

Am vizitat tarile:

- Germania,
- Anglia,
- Italia.

- reprezintă o listă în care ordineaelementelor (item-urilor) nu are importanță
- este folosit pentru a crea elementele (item-urile) unei liste

Elementul ol

```
    item 1
    item 1
    item n 
    item n
```

reprezintă o listă în care ordinea elementelor(item-urilor) este importantă; atribute specifice: type, start, reversed

```
Ordinea candidatilor:

type="I" start="3" reversed>
Popescu, 
lonescu, 
Dumitrescu.
```

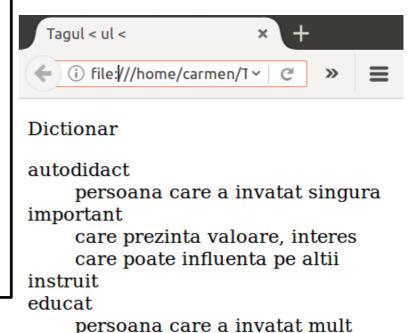
Ordinea candidatilor:

III. Popescu,
II. Ionescu,
I. Dumitrescu.

Elementele dl, dt si dd crează o listă cu asocieri

```
<dl>
<dl>
<dt>element 1 </dt>
<dd> valoare 1 element 1 </dd>
<dd> valoare 2 element 1 </dd>
<dd> valoare 2 element 1 </dd>
<dt> element 2 </dt>
<dt> element 3 </dt>
<dd> valoare elemente 2 si 3 </dd>
</dl>
</dl>
```

```
 Dictionar
<dl>
<dl>
<dt>autodidact</dt>
<dd>persoana care a invatat singura</dd>
<dt>important</dt>
<dd>important</dt>
<dd>care prezinta valoare, interes</dd>
<dd>care poate influenta pe altii</dd>
<dd>care poate influenta pe altii</dd>
<dt> instruit </dt>
<dt> educat </dt>
<dd>persoana care a invatat mult </dd>
</dl>
```


Elementul a (hiperlegătură)

 conţinut

Face legatura la o altă resursă, care permite navigarea la acea resursă

Exemple:

```
<a href="http://en.wikipedia.org/wiki/Hyperlink"> hyperlink</a> <a href="http://www.w3.org/TR/html51/links.html#links"> links</a>
```

Elementul a

Poate avea atributele:

```
download = resursa ţintă o descărcăm în loc să o vizualizăm target = modul în care resursa ţintă este încărcată în browser (="_blank|_parent|_self|_top| framename")
```

Exemple:

```
< a href="http://www.w3.org" target="_blank">W3C</a>
```

 HTML5 cheat sheet

```
<iframe src="ex.html" name="un_iframe"><iframe>
<a href="https://www.w3schools.com" target="un_iframe">W3Schools</a>
```

Elementul a

Legături interne = legături la o locație din pagină

```
<a href="#numeid"> Legatura la menu </a>
....
<a id="numeid"> Menu </a>
```

Elementul img

Atributele src si alt sunt obligatorii

alt = text alternativ care va fi afişat dacă imaginea nu poate fi procesată

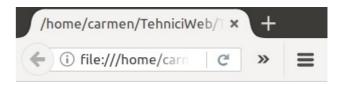
Atribute specifice:

width și height care reprezintă dimensiunea imaginii în pixeli;

Formate acceptate: PNG, GIF, JPEG, PDF, XML, APNG, SVG, MNG

<img src="vara1.jpg" alt="Alta vara"
width="150";height="90">

<img src="vara2.jpg" alt="Alta vara"
width="150";height="90">

Vara

Vara

Alta vara

Elementele figure și figcaption

```
<figure>
   <img src="adresa-imaginii" alt="text-explicativ1">
   <figcaption>
   Figura 1. Text-explicativ2
   </figcaption>
 </figure>
<figure> = împreună cu <figcaption> crează un element
          de sine stătător (flow content)
<figure> şi <figcaption> pot fi utilizate şi cu alte elemente,
precum  , <code> şi <video>
```

Elementele video si audio

<audio src="URL audio" controls> mesaj </audio>

<video src="URL video" controls autoplay> mesaj </video>

<video src="URL video" controls poster="URLimagine"> (imaginea va fi afișată când elementul video nu poate fi redat)

Mai multe surse alternative pot fi precizate în elemente copil de tipul <source>

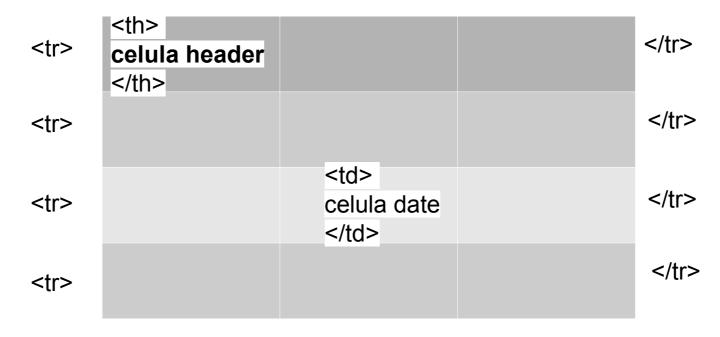
Elementul iframe

<iframe src="URL site" width="n1" height="n2"> text afisat
daca browserul nu suporta </ir>

Crează o fereastră de browser în interiorul paginii

Tabele - se folosesc numai pentru reprezentarea datelor, nu pentru estetica paginii

<caption>descriere</caption>

Elementele table, caption, tr, th, td

```
 conţinutul tabelului, linie cu linie  <caption> descrierea tabelului </caption> (optional)  linie formată din celule   celula date    celula header
```

Numărul de coloane = numărul de celule din fiecare linie

Atribute specifice pentru td și th: colspan și rowspan pentru celule care ocupă mai multe coloane/linii

Pentru definirea tabelelor se pot folosi și elementele thead, tbody, tfoot, colgroup, col

Exemplu

```
<caption> Examen </caption>
  Student
  Nota 
  Popescu
 10 
  lonescu
  7
```

Examen

Student	Nota
Popescu	10
Ionescu	7

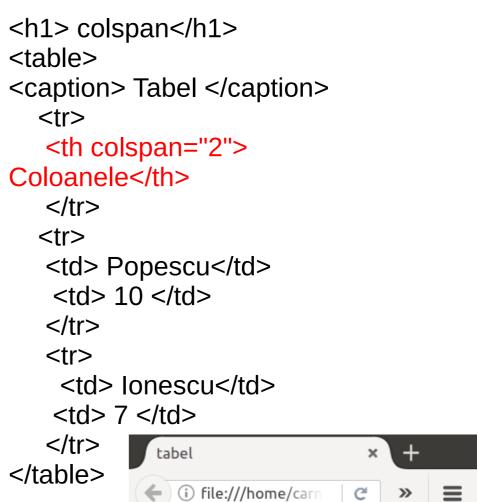
CSS

```
<style type="text/css">
td, th {border: 1px solid blue;}
</style>
```

```
<h1> rowspan</h1>
<caption> Tabel </caption>
  Coloana 1
  Coloana 2 
 Popescu
 10 
  7 
 tabel
file:///home/carn
                  \equiv
```


rowspan

colspan

Tabel		
Coloanele		
Popescu	10	
Ionescu	7	

Character references (entities)

&cod

Sunt coduri care sunt folosite pentru a reda caractere speciale, cum ar fi caracterele rezervate din limbaj sau caracterele cu diacritice din limba romană.

```
afișează <
 <
         afișează >
 >
         afișează un spațiu
  
         afișează &
 &
         afișează "
 "
<body>
Tagul     <p &gt;
                                  Tagul
</body>
```

http://www.codetable.net/entitiesinhtml

Exercițiu: Corectați toate erorile din codul html următor:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <body>
  <title>Tehnici Web</title>
  <h1>Tehnici Web</h1>
  <h2>La disciplina Tehnici Web vom studia</h2>
   >
    HTML
     CSS
    JavaScript
    <h2>Este o materie care îmi place <b>mult</b>!...</h2>
   <h2>Despre HTML</h2>
  <section>
  Este limbajul paginilor Web.
   </section>
  </body>
</html>
</!DOCTYPE>
```